

Raad steunde ontslagen vicepresident

Financiering showproces (vijf jaar) van liegende rechter: vergissing of opzet?

Wiek Slagter¹

VIJF JAAR PROCEDUREERDE RECHTER MR. WESTENBERG TEGEN DE ROTTERDAMSE ADVOCaat MR. SMIT, DIE VANAF APRIL 2004 DOOR DE MAGISTRAAT VAN LEUGENS WERD BESCHULDIGD. HET HOF STELDE VAST DAT HET OMGEKEERD WAS: NIET SMIT LOOG, MAAR WESTENBERG. THANS BLIJKT DAT DE RAAD VOOR DE RECHTSPRAAK VIJF JAAR LANG DE KOSTEN VAN DE ADVOCaat VAN RECHTER WESTENBERG HEEFT BETAALD. HET GAAT OM ZO'N € 150 000. WAAROM HEEFT DE RAAD VOOR DE RECHTSPRAAK DE KOSTEN VAN DE ADVOCaat VAN WESTENBERG MET GELD VAN DE OVERHEID, GEMEENSCHAPSGELD DUS, GEFINANCIERD?

'Vice-President weggestuurd' kopte *Het Financieel Dagblad* van 21 augustus 2009 op pagina 2, met foto van rechter mr. J.W. Westenberg. Geen alledaags bericht. Ook *NRC Handelsblad*, *de Volkskrant* en andere landelijke bladen maakten hiervan melding naar aanleiding van het persbericht van de Rechtbank Den Haag over het vervroegde ontslag van deze rechter per 1 oktober 2009. Geen verrassing voor diegenen die kennis hadden genomen van de voor rechter Westenberg vernietigende uitspraak van 23 juni 2009 van het Hof Den Haag.

Ruim vijf jaar procedureerde mr. Westenberg tegen de Rotterdamse advocaat Hugo Smit, die vanaf april 2004 door de magistraat van leugens werd beschuldigd en in overleg met hem heb ik dit artikel geschreven. Het hof stelde vast dat het omgekeerd was: niet Smit heeft gelogen, maar Westenberg. Advocaat Smit had in het in 2004 verschenen boek *Topadvocatuur* van de journalist Micha Kat, een bundel met negen interviews met civiele advocaten, waaronder Peter Wakkie, gezegd dat rechter Westenberg iets gekes had gedaan door te bellen met advocaten in de *Chipshol*zaak. In 1997 had dat al in het *NRC Handelsblad* gestaan, nota bene in een open brief van de Haagse rechtbank zelf. Toch werd Westenberg boos en dagvaardde Smit en Kat. Een unieke zaak. Nooit eerder had een rechter een advocaat gedagvaard. Westenberg eiste een rectificatie en schadevergoeding

De zaak kwam onmiddellijk in de publiciteit. Hugo Smit stond publiekelijk te kijk als leugenaar. Hij gaf niet toe, ook niet aan de druk van zijn toenmalige advocatenkantoor Simmons & Simmons, dat wilde dat Smit zou capituleren. Smit voerde verweer. Wat moest hij anders? De Rechtbank Rotterdam zag het *NRC Handelsblad* uit 1997 en de andere bewijzen 'over het hoofd' en gaf Westenberg onverwachts gelijk, maar het Hof Den Haag liet weinig heel van het vonnis en achtte twee telefoongesprekken van Westenberg met advocaten over de bij Westenberg in behandeling zijnde *Chipshol*zaak bewezen. En ook dat het uitzonderlijke gesprekken waren. Het hof hecht geen geloof aan de ontkenning van Westenberg en plaatst vele vraagtekens bij de onder ede afgelegde verklaringen van Westenberg. De conclusie kan geen andere zijn dan dat Westenberg in de procedure heeft gelogen. Hij was niet langer als rechter te handhaven.

Auteur

¹ Prof. mr. W.J. Slagter was van 1994 tot 1999 adviseur van Chipshol. Hij woonde in 1994 de veelbesproken pleidooien bij mr. Westenberg bij en heeft een schriftelijke verklaring gegeven in de procedure *Westenberg/Smit*.

Het was niet een zaak van Westenberg tegen Smit, maar van de rechterlijke macht tegen Smit

Thans blijkt dat de Raad voor de rechtspraak vijf jaar lang de kosten van de advocaat van rechter Westenberg – plaatsvervangend landsadvocaat mr. H.J.M. Boukema van het kantoor van de landsadvocatuur Pels Rijcken & Drooglever Fortuijn – heeft betaald. Het gaat om zo'n € 150 000. Waarom heeft de Raad voor de rechtspraak de kosten van de advocaat van Westenberg met geld van de overheid, gemeenschapsgeld dus, gefinancierd? Welke rol heeft de Raad hierbij gespeeld? Heeft de Raad zich vergist in Westenberg? Of is er meer aan de hand?

Integriteit en onkreukbaarheid van rechters zijn de basis van de rechtsstaat

Het beginsel van de rechtsstaat is gebaseerd op een onafhankelijke rechterlijke macht bestaande uit integere en onkreukbare rechters. Dat is een absolute basisvoorwaarde voor het bestaan van een rechtsstaat. De kwaliteit van de rechtspraak is van groot belang voor de rechtsstaat. Daarbij is een belangrijke taak weggelegd voor de Raad voor de rechtspraak.

Volgens zijn website heeft de Raad voor de rechtspraak als doel het bevorderen van de rechtsprekende taak van de gerechten, is hij een orgaan van de centrale overheid en behoort hij tot de rechterlijke macht. Vanuit die positie is er dus een taak weggelegd voor de Raad als de integriteit van een rechter in het geding is. De Raad verzuimde de zaak eerst grondig te onderzoeken en nam de verkeerde beslissing door te kiezen voor Westenberg in plaats van voor Smit. Hoe heeft dit kunnen gebeuren?

De opmerkelijke rol van mr. A.H. van Delden

Waar haalde rechter Westenberg de middelen vandaan om het vooraanstaande kantoor Pels Rijcken te betalen? Aanvankelijk werd vermoed dat Van Andel, waartegen Hugo Smit namens zijn toenmalige cliënt Chipshol van 1993 tot 1996 met succes had geprocedeerd, de declaraties betaalde. Immers, Van Andels advocaat zat vreemd genoeg bij de zaak *Westenberg/Smit* in de zaal, waarna Westenberg moest toegeven dat hij de procedure tegen Smit is begonnen, omdat Van Andel – tegenpartij van Chipshol vanaf 1993 – Westenberg had gewezen op Smits opmerking.

Echter, in 2006 ging het verhaal dat Boukema door de Raad voor de rechtspraak werd betaald. Het blijkt dat in 2006 het SP-Tweede Kamerlid Jan de Wit om opheldering heeft gevraagd bij de Raad. De toenmalige voorzitter van de Raad, mr. A.H. van Delden, antwoordde in zijn brief van 1 mei 2006 aan De Wit:

'De Raad is van mening dat de uitlating van de betrokken advocaat (Hugo Smit) over het bellen door Westenberg niet door de beugel kan en schadelijk is voor het functioneren van de rechtspraak, zodat de Raad aan de Landsadvocaat

opdracht heeft gegeven om in deze (gelukkig) zeer uitzonderlijke zaak, mede gezien het belang van het betrokken gerecht, de rechter bij te staan voor rekening van de Raad, en er geen sprake van is dat deze rechter op eigen initiatief procedeert.'

Het was dus niet meer een zaak van Westenberg tegen Smit, maar van de rechterlijke macht tegen Smit. Geen kleinigheid, zeker niet voor een advocaat, die zijn beroep in belangrijke mate bij die rechterlijke macht moet uitoefenen.

Het hof stelde op 23 juni jl. vast dat de brief van Van Delden volledig onjuist was. Niet Smit heeft gelogen, maar Westenberg. Niet Smit heeft het aanzien van de rechterlijke macht geschaad, maar Westenberg. Niet Smits handwijze kon niet door de beugel, maar die van Westenberg. Hoe heeft Van Delden zich zó kunnen vergissen?

Opmerkelijk is dat Van Delden eerder in 1994 geen actie nam op de brieven van Smit en mr. P.J.M. von Schmidt auf Altenstadt en dat hij met ernstige klachten over het optreden van Westenberg, Westenberg de hand boven het hoofd hield. Dat deed hij ook in 1997 bij een bezoek van de advocaat mr. R.E. Gerritsen, die namens Chipshol zijn beklag deed over Westenberg. Die trok zich pas terug na indiening van een wrakingsverzoek.

Mr. H.J.A. Hofhuis oordeelde in 2004 anders

Het is overigens de vraag of het antwoord van Van Delden, dat de Raad het initiatief tot de procedure tegen Smit heeft genomen, klopt. Immers, op 11 mei 2004, drie weken nadat rauwelijks de dagvaarding tegen Smit was uitgebracht, heeft mr. H.J.A. Hofhuis – de toenmalige president van 'het betrokken gerecht' in Den Haag en baas van Westenberg – zich na de Nederlands-Vlaamse pleitwedstrijden in Leiden, waar Smit dagvoorzitter van de jury was, in heel andere zin jegens Smit uitgelaten.

Mr. Hofhuis verklaarde desgevraagd aan Smit dat de Rechtbank Den Haag de actie van Westenberg jegens Smit niet steunde en zelfs had ontraden. Mr. Hofhuis bood aan nog datzelfde weekend Westenberg te bellen met het dringend advies de dagvaarding terug te trekken. Mr. Hofhuis ving bot bij Westenberg. Smit maakte de maandag na het weekend melding van Hofhuis' demarche aan zijn raadsman. Interessant is om nader uit te zoeken hoe dit allemaal precies is gegaan. Wanneer en hoe is de opdracht door de Raad aan mr. Boukema verstrekt? Heeft mr. Hofhuis in 1996 zijn standpunt gewijzigd? Hoe heeft mr. Boukema als advocaat van Westenberg, maar in opdracht van de Raad, geopereerd?

De rol van plaatsvervangend landsadvocaat mr. Boukema was eveneens opmerkelijk

Van Delden schreef in 2006 naar de Tweede Kamer dat de Raad de opdracht voor het voeren van de Westenberg-procedure tegen advocaat Smit heeft gegeven aan 'de landsadvocaat'. Dat is mr. G.J.H. Houtzagers van Pels Rijcken. Zou dat echt zo zijn? En zou mr. Houtzagers zelf zijn kantoorgenoet mr. Boukema als plaatsvervanger hebben aangezocht om de zaak te gaan behandelen? Er zijn aanwijzingen dat het zo niet is gegaan en dat Westenberg, die mr. Boukema goed kende, zelf heeft ingeschakeld. In dat geval klopt de brief van mr. Van Delden aan de SP niet. In een voorlopig getuigenverhoor kan dat opgehelderd worden.

Zoals ook waarom Boukema in 2004 Smit rauwelijks dagvaardde en waarom Boukema onoorbaar dreigde met een tuchtklacht als Smit de niet weersproken brieven uit 1994 van hem en mr. von Schmidt auf Altenstadt aan mr. Van Delden met klachten over het telefoneren van Westenberg met advocaten, in het geding zou brengen. Uiteraard zijn die brieven in het geding gebracht en uiteraard bleef een tuchtklacht uit. Het hof achtte die brieven, anders dan de rechtbank, belangrijk bewijs.

Aangifte wegens meined

Drs. J. Poot heeft op 19 oktober 2009 bij de hoofdofficier van justitie in Den Haag een aangifte tegen Westenberg gedeponereerd ter zake van meined. Het is een lijvig document van 37 pagina's met 48 bijlagen, dat spreekt over in totaal 21 meineden. Een strafrechtelijke veroordeling daagt, als men de stukken leest.

Van Delden en de Raad pakten Hugo Smit keihard aan, omdat hij in de ogen van de Raad Westenberg van iets uitzonderlijk laakbaars had beschuldigd. Vijf jaar later blijkt die beschuldiging op goede gronden te berusten volgens het hof. Het hof heeft vastgesteld dat Westenberg met zijn vreemde telefoongesprekken in de opvatting van de Raad iets zeer verwerpelijks gedaan, reden voor zijn ontslag. Westenberg heeft bovendien de Raad, Smit, de rechters en de lezers vijf jaar lang voorgelogen. Zijn verklaringen kloppen gewoon niet. Hij is duidelijk verstrikt geraakt in een web van leugens. De eerste stond al in Westenbergs dagvaarding uit 2004: 'Ik heb niet gebeld met advocaten in de *Chipshol*zaak.'

Lichtvaardig procesbesluit: geen onderzoek, geen hoor en wederhoor, negeren signalen

Van Delden en de Raad zijn in 2006, naar het lijkt klakkeloos, achter rechter Westenberg gaan staan, ondanks alle toen reeds beschikbare bewijzen van het bellen. Dat is des te onbegrijpelijker als men bedenkt dat het in de advocatuur en bij de rechtbank bekend was dat Westenberg als rechter al jaren ongebruikelijk placht op te treden, zoals hij zelf erkende in een interview in het *Haarlems Dagblad* bij zijn vertrek uit de Rechtbank Haarlem. Zo had hij de staat Zaïre failliet verklaard – wat helemaal niet kan – hetgeen het hof ongedaan maakte, zoals het hof ook zijn bizarre vonnissen vernietigde waarin hij Chipshol het recht op enquête ontzegde en een spreekverbod oplegde. Ondergetekende heeft zelf bij de pleidooien op 12 december 1994 ervaren hoe schandelijk Westenberg kan optreden, een rechter zeer onwaardig.

Mr. Ingelse als voorzitter van de behandelende kamer van het Hof Amsterdam, die de zaak namens het Hof Den Haag behandelde, merkte ter zitting op 23 maart 2009 op dat Hugo Smit niet bekendstaat als een advocaat die liegt. Waarom heeft de Raad in 2006 geen wederhoor toegepast en niet eerst Smit gehoord, alvorens zo uitzonderlijk zijn nek uit te steken voor Westenberg en Smit valselijk te beschuldigen ('niet door de beugel' en 'schadelijk

Gaat de Raad de proceskosten van mr. Smit nu vergoeden?

De vorderingen van Westenberg waren gebaseerd op de leugen 'ik heb niet gebeld'

voor de rechtspraak')? Het procesbesluit is lichtvaardig genomen.

De vorderingen van Westenberg waren gebaseerd op de leugen 'ik heb niet gebeld'. Zonder financiering door de Raad had Westenberg nooit vijf jaar tegen advocaat Smit geprocedeerd. De Raad voor de rechtspraak heeft daarmee zelf het vertrouwen in de rechtspraak geschaad. Het financieel steunen van een liegende rechter, om zijn straatje schoon te vegen, is precies wat de Raad niet behoort te doen. De Raad, die geacht wordt de rechtsstaat te dienen, wekt de schijn zich te hebben gedragen als een Raad die in zijn tegendeel is verkeerd: een Raad niet vóór maar tégen de rechtsstaat. Een nader onderzoek in deze is geboden. Gaat de Raad voor de rechtspraak thans de door de Raad betaalde proceskosten van mr. Westenberg terugvorderen, nu hij niet de waarheid – 'ik heb niet met advocaten gebeld' – heeft gesproken? En gaat de Raad de proceskosten van mr. Smit nu vergoeden en de voor mr. Smit diffamerende brief van 1 mei 2006 rectificeren met verontschuldigen aan mr. Smit? •

Conference heads door Bob Ziering © Images.com/Corbis

